

Meluntorjunnan vaikuttavuus

Yhteenveto asukaskyselystä

2022

Kouvolan kaupunki
Tekniikka ja ympäristö
PL 85, Torikatu 10
45100 Kouvola
p. 020 61 511

SISÄLLYS

1	TAUSTAA.....	1
2	KYSELYN SISÄLTÖ	1
2.1	Kysymykset.....	1
2.2	Kyselyn purku	2
3	KYSELYN TULOKSET	2
3.1	Vastaajan taustatiedot	2
3.2	Melusteet vastaajan asuinalueella.....	5
3.3	Karttamerkinnot melusteista	6
3.3.1	Hyödyllisiksi koetut melusteet	6
3.3.2	Tarpeettomiksi koetut melusteet	9
3.3.3	Alueet, joille toivotaan melustetta	11
3.4	Melun esiintyminen vastaajan asuinalueella.....	15
3.5	Melun vaikutukset elämään	17
3.6	Meluntorjunnan hyödyllisyys	18
3.7	Mielipiteet melusteista yleisesti.....	22
3.8	Avoimet vastaukset.....	24
3.8.1	Melu	24
3.8.2	Melusteet	24
3.8.3	Meluntorjunta	26
4	YHTEENVETO	27

1 TAUSTAA

Kokemuksia melusta ja meluntorjunnasta kartoitettiin kaikille asukkaille avoimena olleella kyselyllä. Kyselyyn pääsi vastaamaan kaupungin internet-sivuilla olleen vastauslinkin kautta ja kysely oli avoimena 25.8.-22.9.2022. Kyselyä markkinoitiin kaupungin verkkotiedotteessa sekä sosiaalisessa mediassa. Kaunisnurmella melusteiden läheisyydessä olevien kerrostalojen ilmoitustauluille toimitettiin tiedote kyselystä. Tiedotteessa oli QR-koodi, josta pääsi suoraan kyselyyn.

Kysely tehtiin Maptionnaire-ohjelmalla. Maptionnaire ohjelman käytön etuna on se, että siinä vastaaja pystyy tekemään myös karttamerkintöjä. Karttamerkintäominaisuutta hyödynnettiin kyselyssä melusteiden sijainneissa. Vastausalueena oli koko Kouvolan kaupungin alue.

2 KYSELYN SISÄLTÖ

Kyselyssä kysyttiin vastaajan taustatietoja, mikä melua aiheuttaa ja kuinka usein sekä millaisia vaikutuksia melulla koetaan olevan. Meluntorjuntaan liittyen kysyttiin, millainen meluste vastaajan asuinalueella on ja onko se koettu tarpeelliseksi. Asenteita melusteita kohtaan kartoitettiin myös yleisesti. Kyselyn lopussa oli vapaa sana -osuus, johon sai kirjoittaa mielipiteitään melusta ja meluntorjunnasta.

2.1 Kysymykset

Kysymykset olivat pääosin monivalintakysymyksiä. Kokemukseen perustuvissa kysymyksissä käytettiin 4–5 portaista Likert-asteikkoa (täysin erimielä - täysin samaa mieltä / ei lainkaan - paljon).

Kyselyssä oli seuraavat kysymykset:

- Sukupuoli?
- Oletko työssäkäyvä, koululainen, opiskelija, työtön, eläkeläinen?
- Ikä?
- Asuinalueesi postinumero?
- Koetko olevasi meluherkkä?
- Millainen meluste asuinalueellasi on?
- Onko meluste ollut mielestäsi tarpeellinen?
- Esiintyykö asuinalueellasi häiritsevää melua? Päivällä? Yöllä?

- Kuinka paljon melua aiheuttaa tieliikenne, raideliikenne, teollisuus, ravintolat/musiikkitapahtumat, naapurusto/i ihmiset? Muu?
- Kuinka usein ne aiheuttavat melua?
- Miten koet, että asuinalueesi äänet / melu vaikuttaa elämääsi?
- Oletko asunut samalla asuinalueella ennen meluntorjuntatoimien toteutusta?
- Esiintyikö asuinalueellasi häiritsevää melua ennen meluntorjuntaa?
- Mitkä tekijät aiheuttivat melua?
- Koetko, että melu väheni meluntorjunnan myötä? Päivällä? Yöllä?
- Mitkä elämän osa-alueet paranivat meluntorjunnan myötä?
- Mitä mieltä olet meluudesta yleisesti?

Kyselyssä oli lisäksi karttakysymyksiä, joissa pyydettiin merkitsemään kartalle sijainnit hyödyllisistä ja tarpeettomista meluista. Lisäksi pyydettiin merkitsemään sijainnit, joihin toivottaisiin meluestettä.

2.2 Kyselyn purku

Kyselyn purku tehtiin Maptionnaire-ohjelmaan tallentuneista vastauksista. Osa tuloksista saatiin suoraan ohjelmasta ja osa analysoidtiin erikseen Excel-taulukkolaskentaohjelmalla. Vastaukset on esitetty sekä graafisesti että sanallisesti.

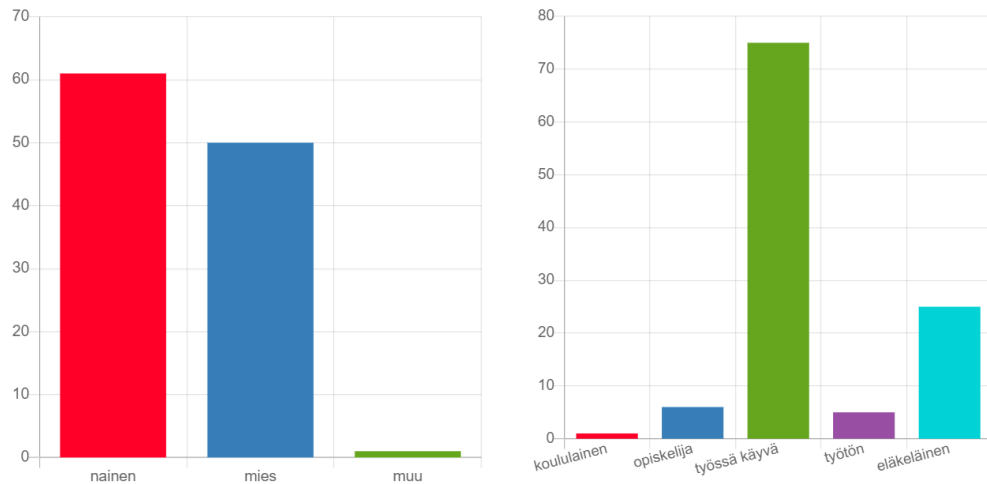
3 KYSELYN TULOKSET

Kyselyyn vastasi yhteensä 112 henkilöä. Suurin osa kysymyksistä oli pakollisia eli niihin oli vastattava, jotta pääsi kyselyssä eteenpäin. Lisäkysymykset avautuivat vain niille, jotka olivat asuneet samalla asuinalueella myös ennen meluntorjuntatoimien toteuttamista. Karttamerkinnot ja avoimet kysymykset olivat vapaaehtoisia.

3.1 Vastaajan taustatiedot

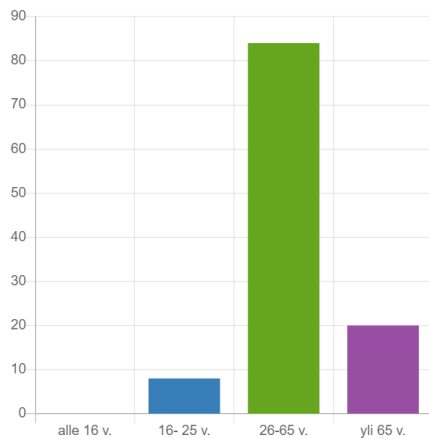
Vastaajien taustatietoina kysyttiin tietoja sukupuolesta, iästä, asuinpaikan postinumerosta, elämäntilanteesta ja meluherkkyydestä.

Vastaajista 61 oli naisia, 50 miehiä ja yksi muun sukupuolinen. Selvä enemmistö vastaajista oli työssä käyviä (75 kpl). Toiseksi suurimpana ryhmänä olivat eläkeläiset (25 kpl). Vastaajista oli kuusi opiskelijaa, viisi työttömiä ja yksi koululainen.

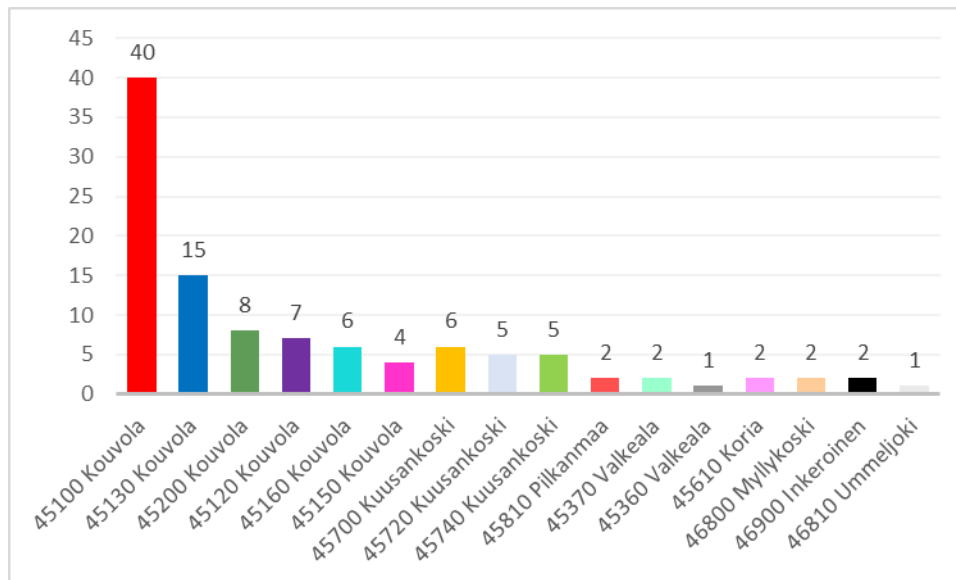
Kuva 1 Vastaajien sukupuolijakauma ja elämäntilanne

Kyselyssä kysyttiin vastaajien ikää käyttäen neljää eri ikähaarukkaa. Enemmistö vastaajista (84 kpl) olivat ikähaarukassa 26–65 v. Seuraavaksi eniten oli yli 65-vuotiaita (20 kpl). Kahdeksan vastaajaa oli 16–25-vuotiaita.

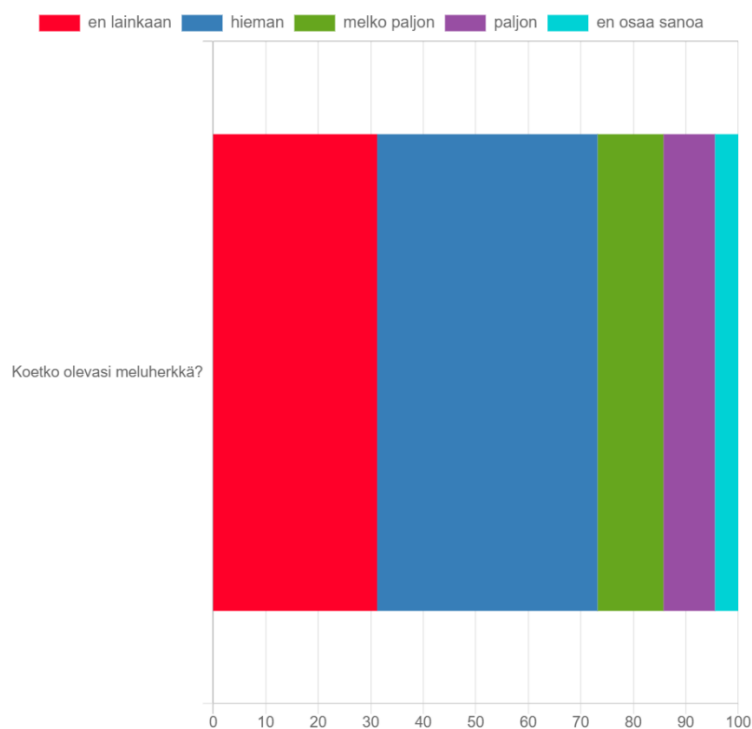
Kuva 2 Vastaajien jakautuminen eri ikähaarukoihin

Kyselyssä pyydettiin merkitsemään vastaajan asuinalue postinumeron tarkkuudella. Suurin osa vastaajista (80 kpl) asui Kouvolan keskustan lähialueiden postinumeroalueilla ja heistä puolet (40 kpl) ydinkeskustassa. Kuusankosken postinumeroalueilta oli vastaajia yhteensä 18 ja Valkealan postinumeroalueilta kolme. Vastaajista asui kaksi Koriolla, kaksi Myllykoskella, kaksi Inkeröisissä ja yksi Ummeljoella.

Kuva 3 Vastaajien asuinalueet postinumeroin

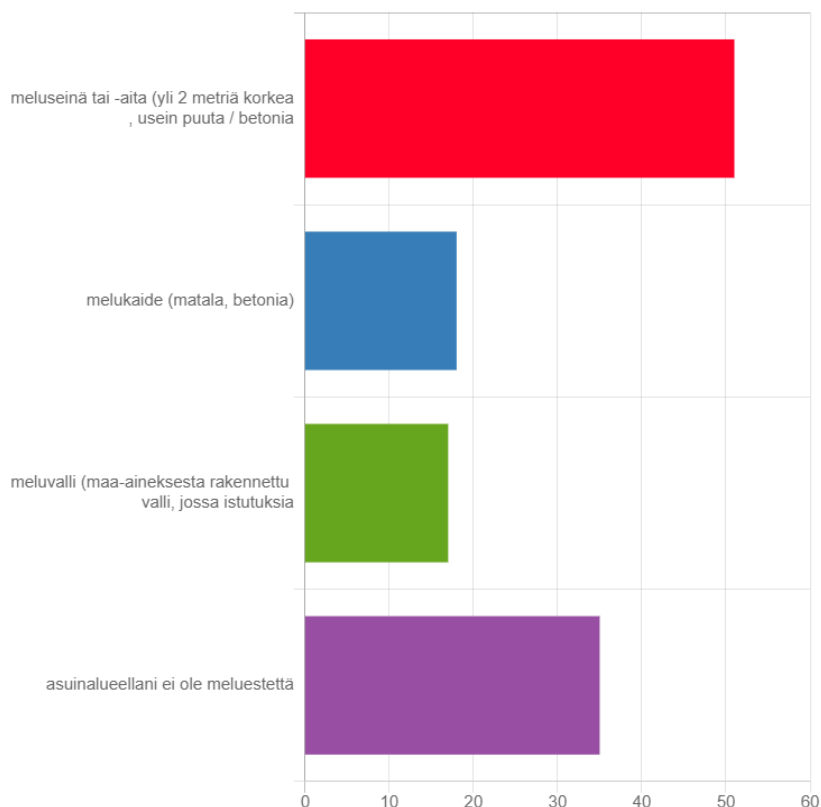
Kyselyssä pyydettiin vastaajaa arvioimaan, kuinka meluherkäksi hän kokee itsensä. Kysymyksessä käytettiin viisiportaista Likert-asteikkoa (en lainkaan - paljon - en osaa sanoa). Vastaukset on muutettu prosentuaaliseen muotoon. Hieman meluherkäksi koki itsensä 73 % vastaajista. Sen sijaan meluherkäksi (melko paljon tai paljon) itsensä kokivat 23 % vastaajista. Vastaajista 16 % koki, ettei ole lainkaan meluherkkiä. Vastaajista 4 % ei osannut arvioida meluherkkyytään.

Kuva 4 Vastaajien kokemus omasta meluherkkyydestä

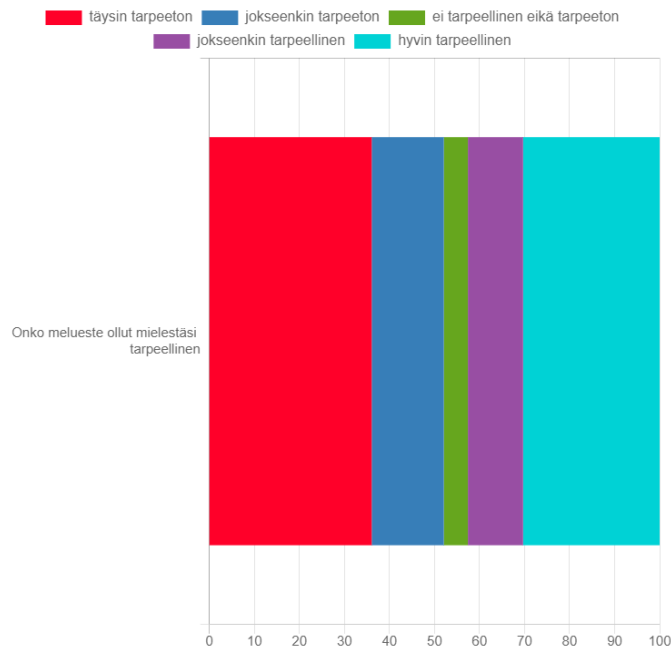
3.2 Melusteet vastaajan asuinalueella

Kyselyssä oli esimerkkikuvia erilaisista melusteista (meluseinä, melukaide ja meluvalli). Vastaajaa pyydettiin valitsemaan esimerkkikuvien avulla millaisia melusteita hänen asuinalueellaan on. Vastaajista 51 ilmoitti asuinalueellaan olevan meluseinä/-aita. Melukaide oli 18 vastaajan ja meluvalli 17 vastaajan asuinalueella. Vastaajista 34 ilmoitti, ettei omalla asuinalueella ole lainkaan melusteita.

Kuva 5 Melusteet vastaajien asuinalueilla

Kyselyssä pyydettiin vastaajaa määrittelemään, kuinka tarpeelliseksi hän koki asuinalueellaan olevat melusteet. Kysymykseen vastasi vain ne, joiden asuinalueella on melusteita. Kysymyksessä käytettiin viisiportaista Likert-asteikkoa (täysin tarpeeton - hyvin tarpeellinen). Vastaajista 52 % koki melusteet täysin tai jokseenkin tarpeettomiksi ja 42 % koki melusteet jokseenkin tai hyvin tarpeellisiksi. Vastaajista 6 % ei mieltänyt melusteita tarpeelliseksi eikä tarpeettomaksi.

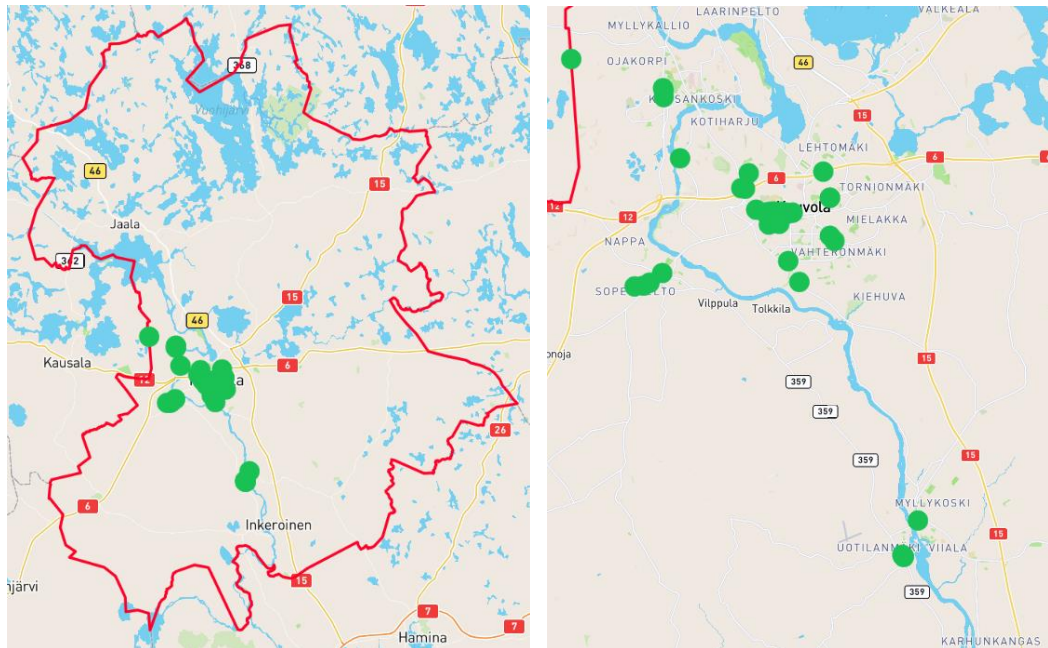
Kuva 6 Meluesteen tarpeellisuus

3.3 Karttamerkinnät melusteista

Kyselyssä pyydettiin vastaajaa merkitsemään asuinalueensa lähellä olevat melusteet karttaan. Melusteiden sijainnit eivät olleet valmiina kartalla, joten vastaajaa pyydettiin arvioimaan melusteiden sijainnit merkintää sijoittaessaan.

3.3.1 Hyödyllisiksi koetut melusteet

Vastaajaa pyydettiin tekemään karttaan vihreällä värillä merkintä asuinalueensa hyödyllisiksi kokemistaan melusteista. Alla olevissa karttakuvassa on nähtävissä mille alueille kaikki hyödyllisten melusteiden merkinnät (60 kpl) sijoituivat.

Kuva 7 Hyödyllisiksi koettujen melusteiden sijainnit

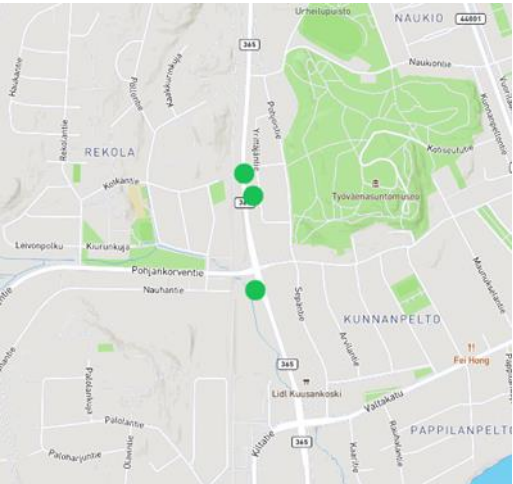
Merkinnöistä yli puolet (32 kpl) oli sijoitettu Kaunisnurmen alueelle. Kaunisnurmen alueella on sekä melukaiteita että meluseiniä. Uusimmat melusteet on tehty Kouvolan kaupungin meluntorjuntasuunnitelman pohjalta vuonna 2019 ja 2021.

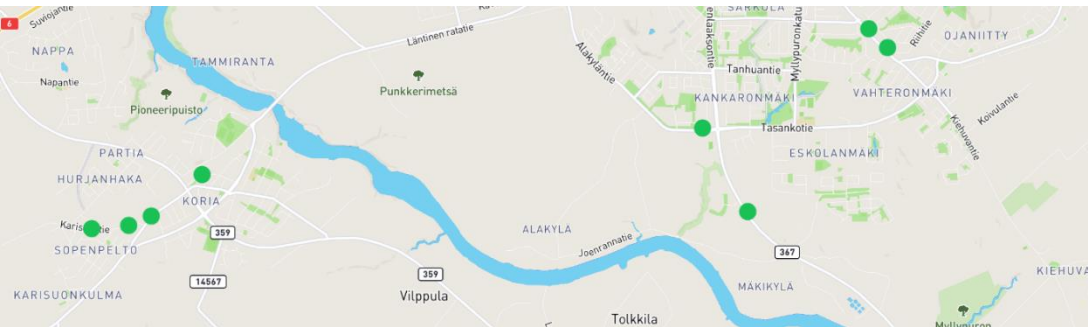
Kuva 8 Kaunisnurmen alueen hyödylliseksi koetut melusteet

Kaunisnurmen lisäksi yksittäisiä merkintöjä hyödyllisistä melusteista oli sijoitettu muun muassa Uudenmaankadun melusteiden, Niskalantien melukaiteen sekä Puhjontien, Kotkankallionkadun ja Ravikylän meluvallien kohdalle.

Lassilanpellontien meluvallit oli kolme vastaajaa merkinnyt hyödyllisiksi.

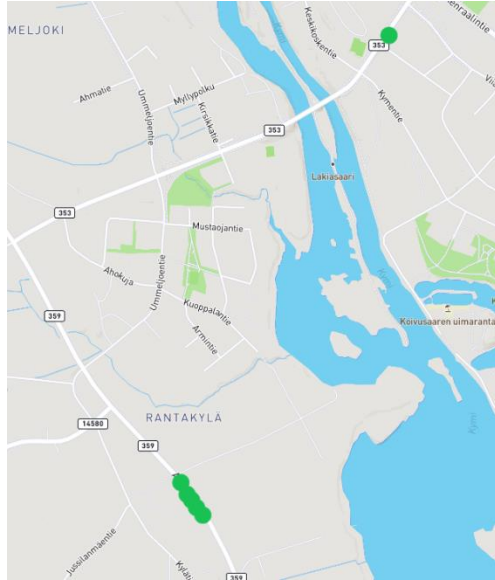

Kolme vastaajaa oli merkinnyt Korian taajaman rautatien meluesteet hyödyllisiksi. Yksittäisiä merkintöjä oli myös Alakylän ja Kymenlaaksontien meluvallien osalta.

Kuva 11 Korian, Alakyläntien ja Kymenlaaksontien hyödyllisten melusteiden merkinnät

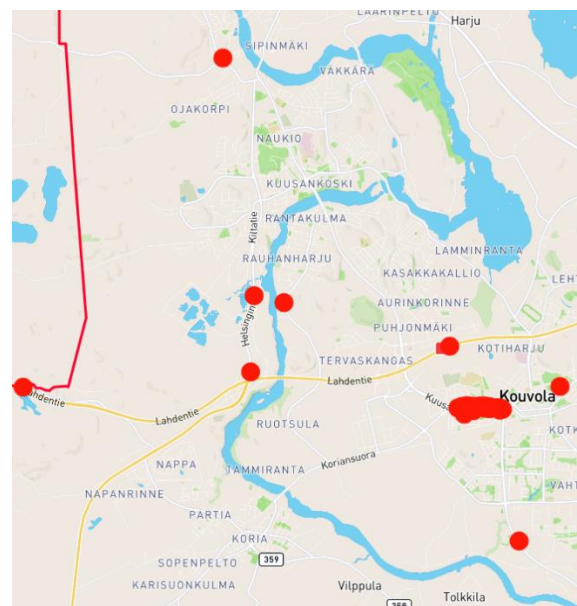
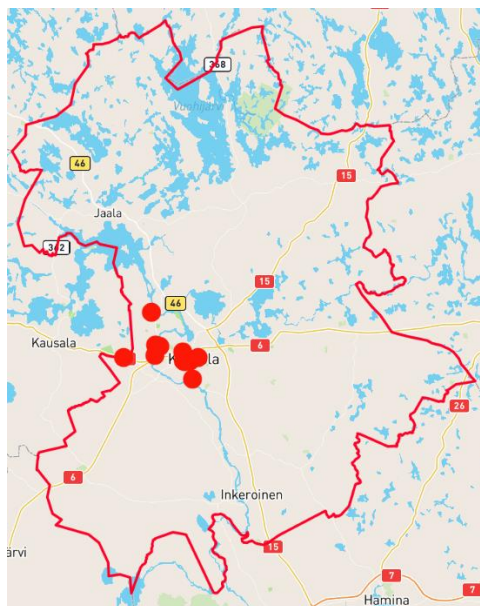
Anjalantien varteen oli vastaajat tehneet samalle alueelle viisi hyödyllisen meluesteen merkintää. Kyseisessä paikassa on meluvalli. Myllykoskella oli yksittäinen merkintä Keskikoskentiellä, jossa ei ole varsinaista meluestettä. Sijainnissa on pengeri, jolla voi hyvinkin olla vaikutusta meluntorjunnassa.

Kuva 12 Anjalantien ja Myllykosken hyödyllisten meluesteiden merkinnät

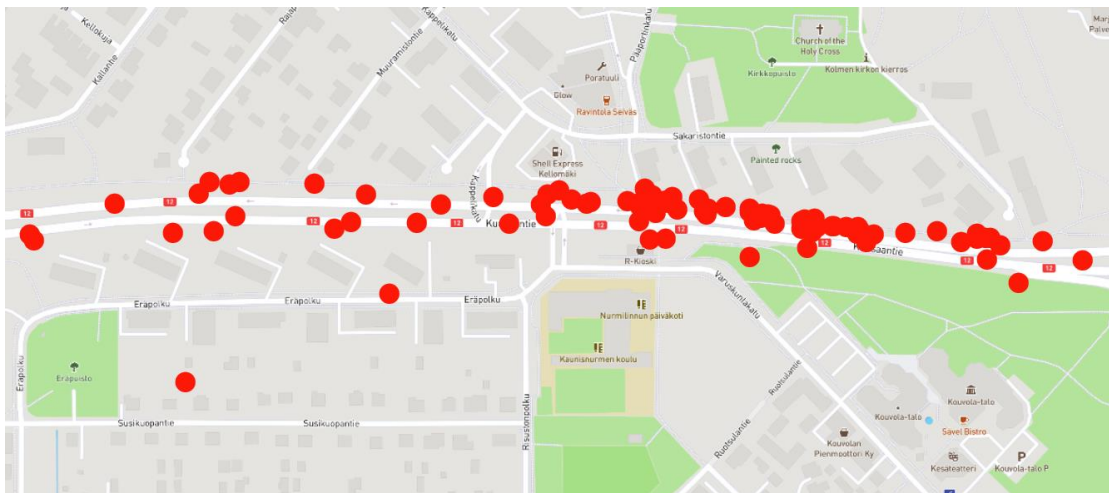
3.3.2 Tarpeettomiksi koetut meluesteet

Kyselyssä pyydettiin merkitsemään punaisella merkinnällä ne vastaajan asuinalueen meluesteet, jotka vastaaja koki tarpeettomiksi. Alla olevassa karttakuvassa on nähtävissä mille alueille kaikki tarpeettomien meluesteiden merkinnät (91 kpl) sijoituivat.

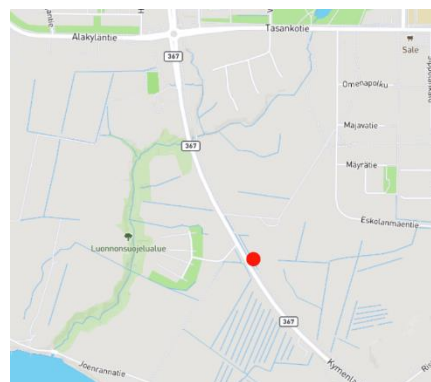
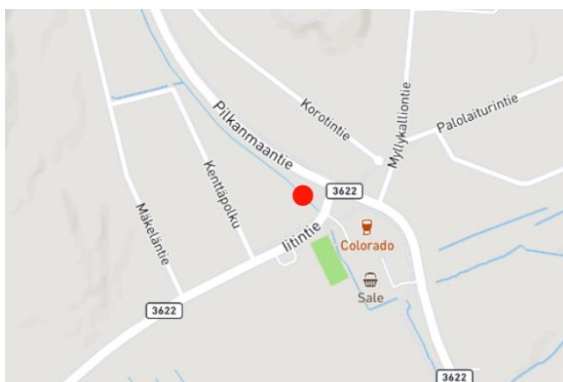
Kuva 13 Tarpeettomiksi koettujen meluesteiden sijainnit

Merkinnöistä 83 kpl oli tehty Kaunisnurmen alueelle. Kaunisnurmen alueen osuus kaikista tarpeettomien melusteiden merkinnöistä oli jopa 91 %.

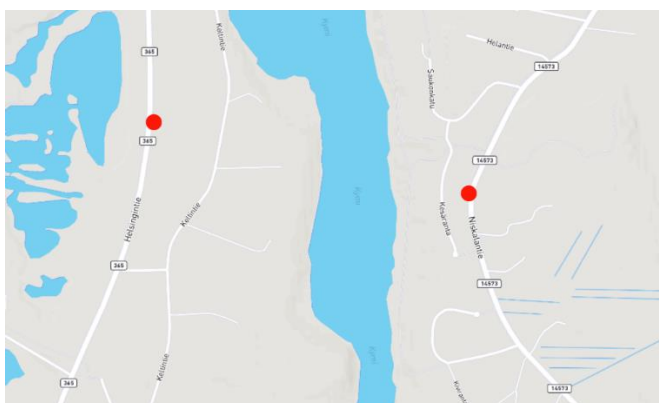

Kuva 14 Kaunisnurmen tarpeettomien melusteiden merkinnät

Muita merkintöjä oli yhteensä kahdeksan ja ne kaikki olivat yksittäisiä merkintöjä eri alueilla. Merkinnöistä neljä oli tehty epäloogisiin paikkoihin, joissa ei tiettävästi ole meluestettä. Tarpeettomiksi melusteiksi oli merkitty Pilkanmaan, Kymenlaaksontien ja Keltin meluvallit sekä Niskalanrannan melukaide.

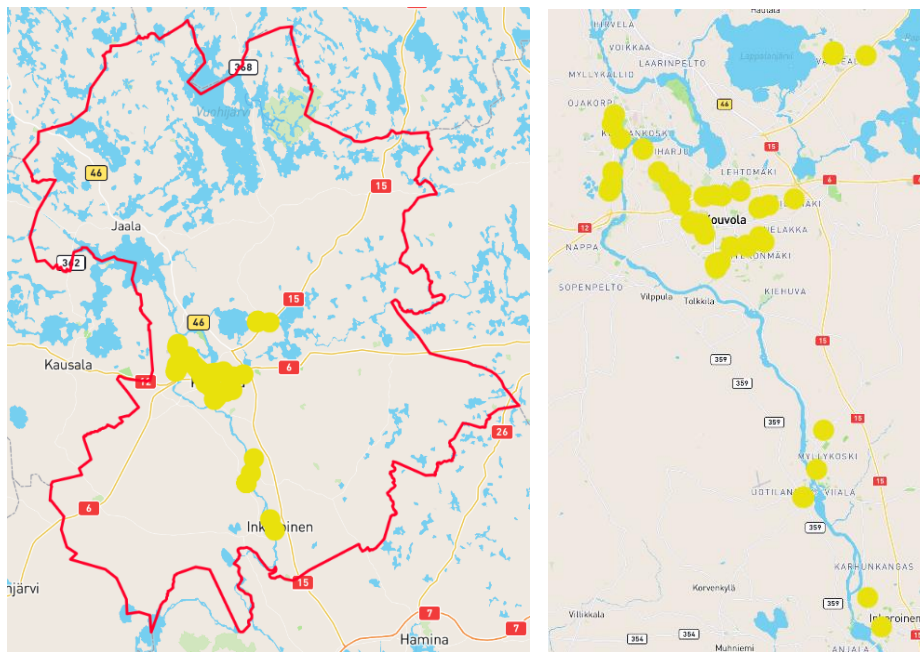
Kuva 15 Pilkanmaan ja Kymenlaaksontien tarpeettomien meluvallien merkinnät

Kuva 16 Keltin ja Niskalanrannan tarpeettomien melusteiden merkinnät

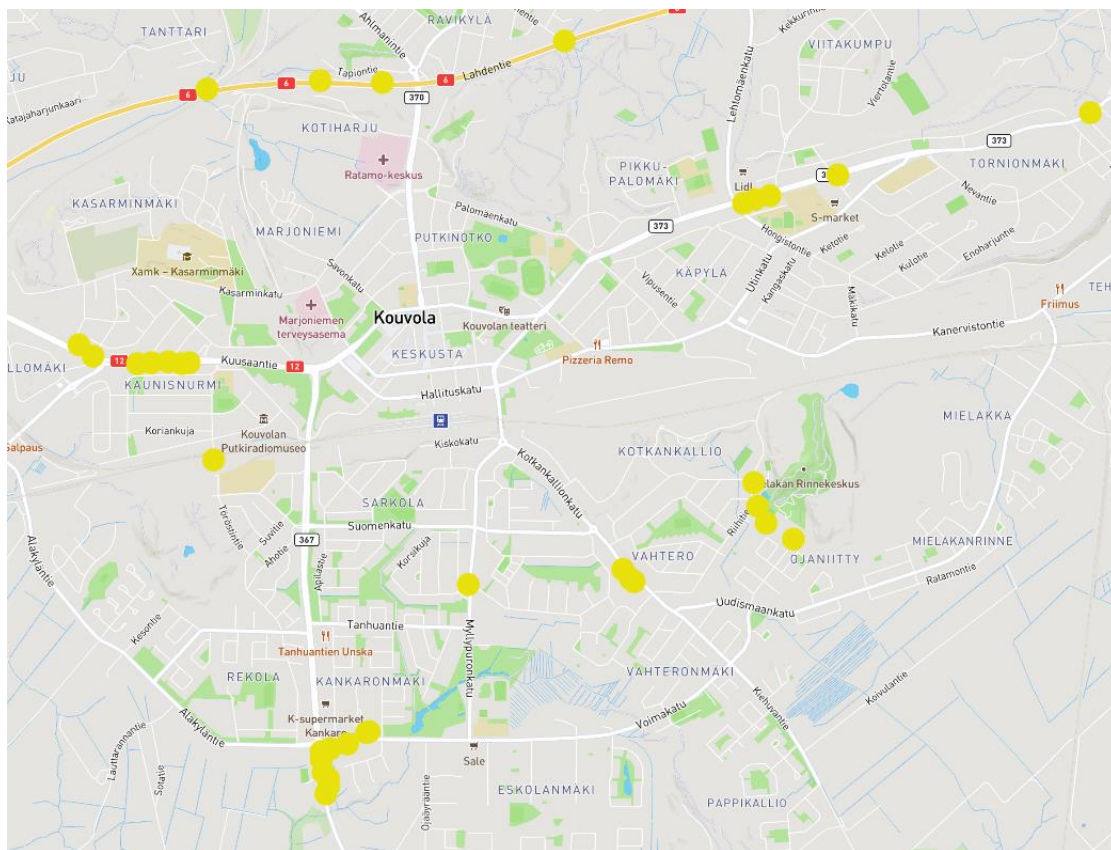
3.3.3 Alueet, joille toivotaan meluestettä

Kyselyssä pyydettiin merkitsemään keltaisella merkinnällä ne sijainnit, joihin vastaaja toivoisi meluesteitä. Alla olevassa karttakuvassa on nähtävissä mille alueille vastaajat toivoivat meluesteitä. Merkintöjä oli yhteensä 81 kpl.

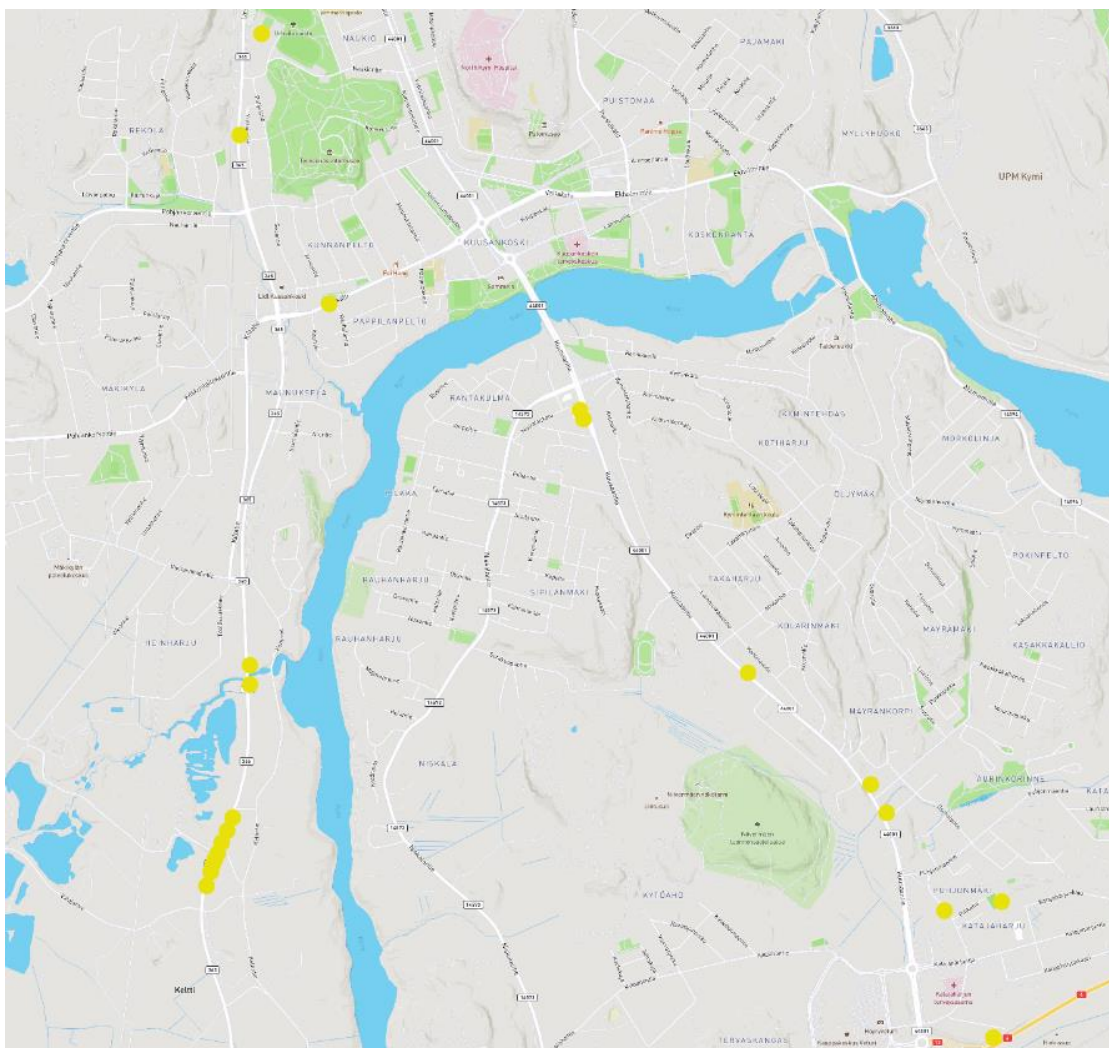
Kuva 17 Sijainnit, joihin toivottaisiin meluestettä

Kouvolan keskustan läheisillä alueilla meluesteitä toivottiin Tornionmäessä Karjalankadun varteen ja Mielakassa rinnekeskuksen ympäristöön. Kanka-rossa Loikalanpellon asuinalueella toivottiin meluesteitä sekä Kymenlaakson-tien että Tasankotien varrelle. Vahterossa toivottiin meluestettä Kotkankallion-kadun varteen. Myös valtatie 6 varteen oli tehty useampi merkintä. Merkintöjä oli jostain syystä tehty myös Kaunisnurmen alueelle, jossa on jo meluesteitä.

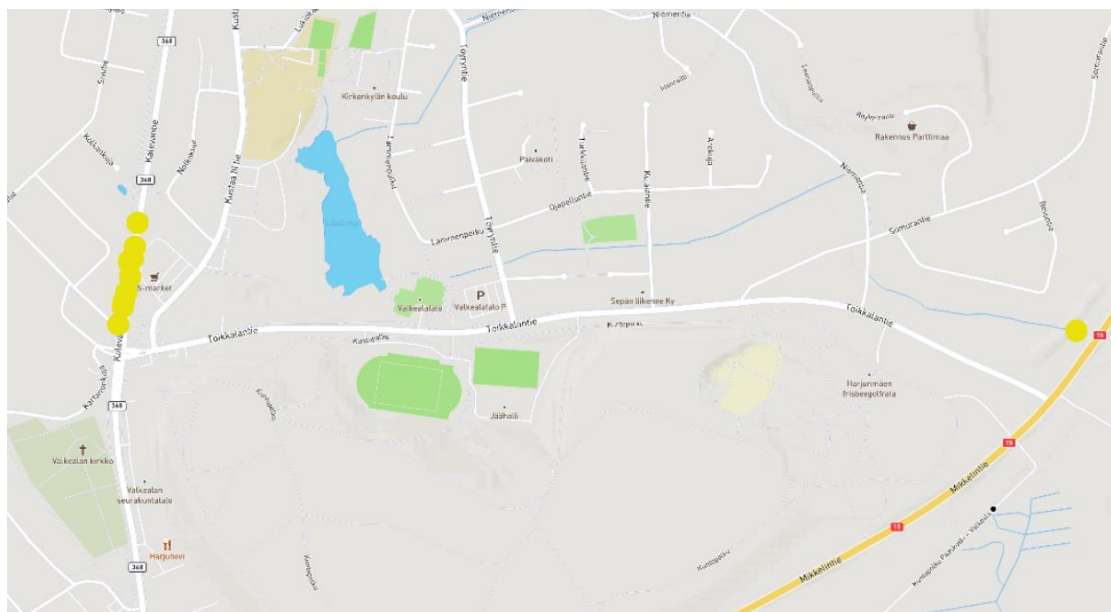
Kuva 18 Sijainnit, joihin toivottaisiin meluesteitä Kouvolan keskustan lähialueilla

Kuusankosken alueella toivottiin Keltissä meluestettä Helsingintien varteen. Myös Kuusaantien varteen oli tehty muutamia merkintöjä. Yksittäisiä merkintöjä oli Kuusankosken urheilupuiston ja Katajaharjun alueilla.

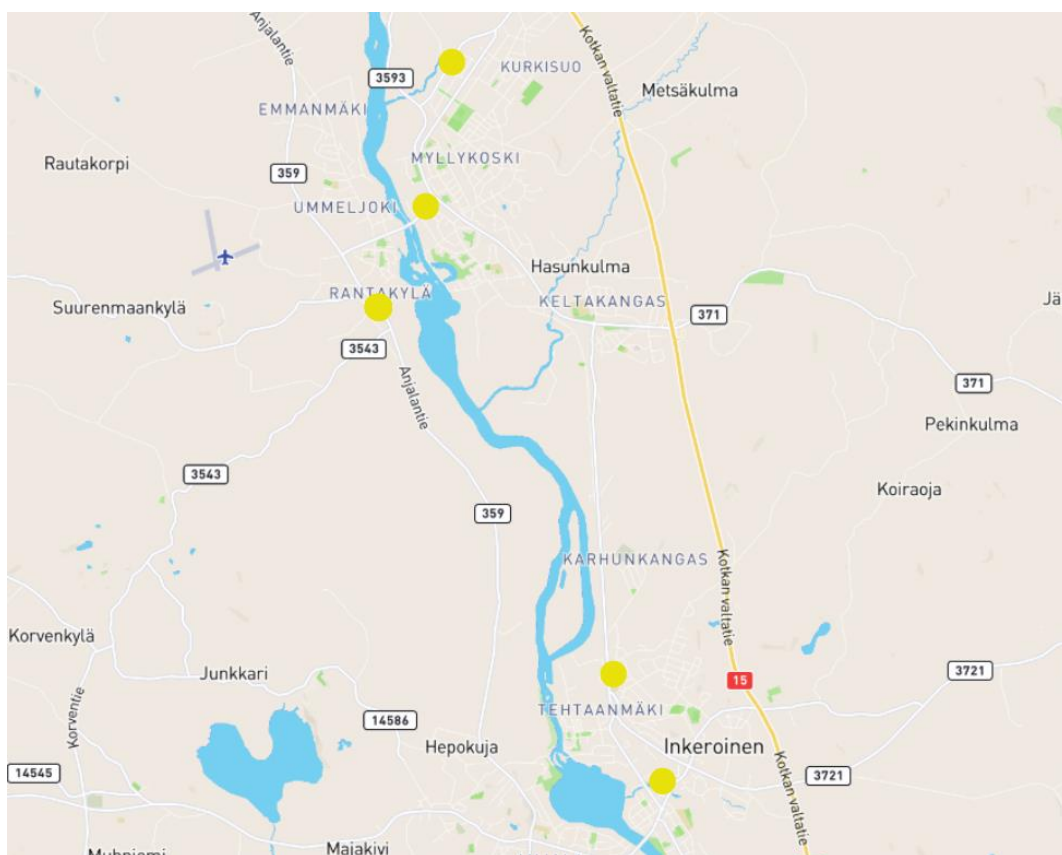
Kuva 19 Sijainnit, joihin toivottaisiin meluesteitä Kuusankosken alueella

Valkealan kirkonkylän alueella toivottiin meluestettä Kalevantien varteen. Yksittäinen merkintä oli tehty myös valtatie 15:n varteen kohtaan, jonka läheisyydessä on jo meluvalli.

Kuva 20 Sijainnit, joihin toivottaisiin meluesteitä Valkealan alueella

Eteläisessä Kouvolassa oli eniten merkintöjä tehty Rantakylässä Anjalantien varteen, jossa samassa paikassa oli 10 merkintää. Muut eteläisen Kouvolan alueen merkinnät olivat yksittäisiä ja niitä oli tehty Inkeröisiin ja Myllykoskelle.

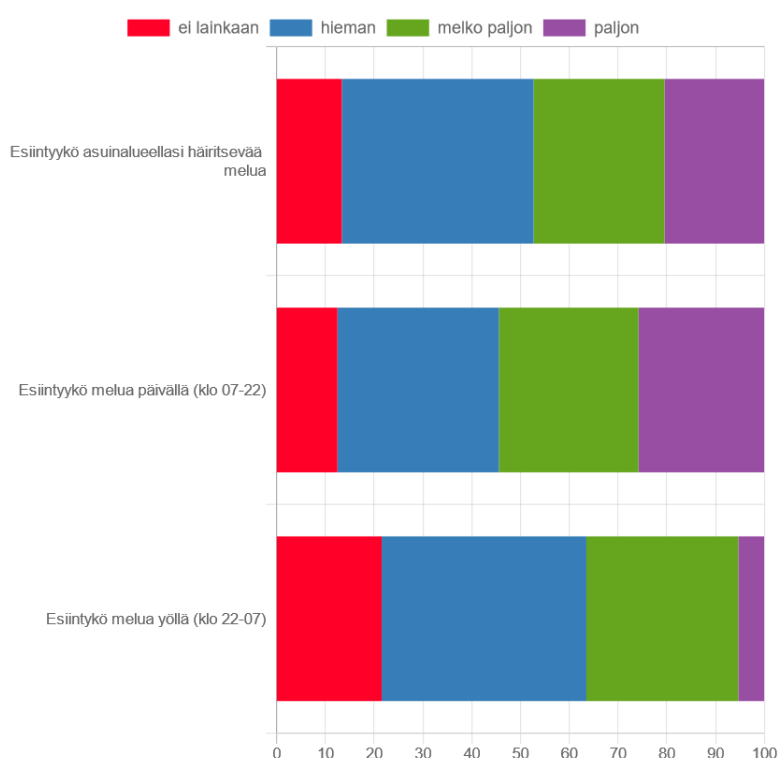
Kuva 21 Sijainnit, joihin toivottaisiin meluesteitä eteläisessä Kouvolassa

3.4 Melun esiintyminen vastaajan asuinalueella

Kyselyssä pyydettiin vastaajaa määrittelemään, esiintyykö hänen asuinalueellansa häiritsevää melua ja esiintyykö melua päivällä vai yöllä. Kysymyksessä käytettiin neliportaista Likert-asteikkoa (ei lainkaan - paljon). Vastaajista 48 % koki, että melua esiintyy melko paljon tai paljon. Vastaajista 39 % koki, että melua esiintyy hieman. Melua ei esiinny lainkaan 13 %:n mukaan.

Päiväaika (klo 07–22) melua esiintyy melko paljon tai paljon vastaajista 55 %:n mukaan. Vastaajista 33 % koki, että melua esiintyy hieman. Melua ei esiinny lainkaan päiväaikaan 12 %:n kokemuksen mukaan.

Yöaika (klo 22–07) melua esiintyy hieman vastaajista 42 %:n mukaan. Vastaajista 36 % koki, että melua esiintyy melko paljon tai paljon. Melua ei esiinny lainkaan yöaikaan 22 %:n kokemuksen mukaan.

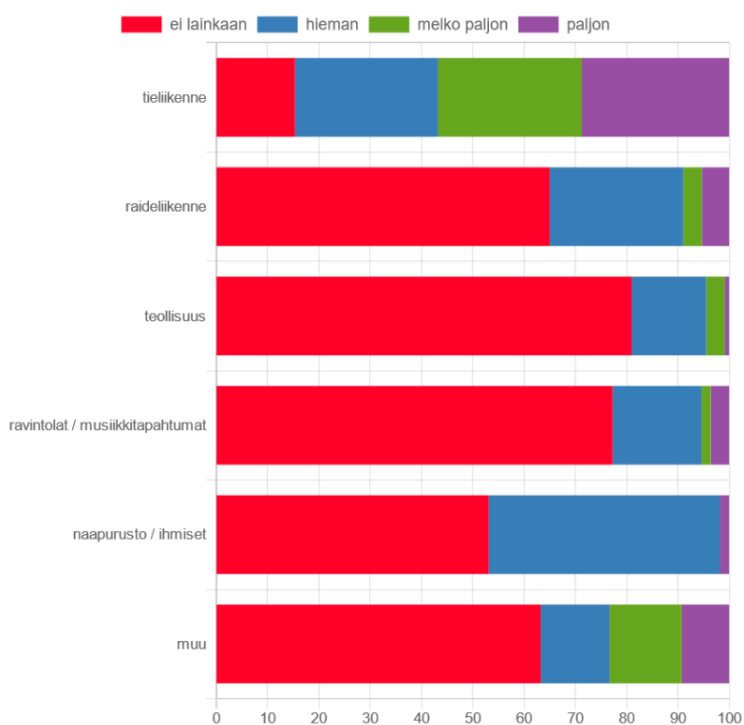

Kuva 22 Melun esiintyminen asuinalueella yleisesti sekä päivä- ja yöaikaan

Kyselyssä kartoitettiin, kuinka paljon melua aiheuttavat tieliikenne, raideliikenne, teollisuus, ravintolat / musiikkitapahtumat ja naapurusto / ihmiset. Lisäksi vastaaja sai halutessaan valita kohdan "muu" ja kertoa jonkin muun melua aiheuttavan tekijän. Kysymyksessä käytettiin neliportaista Likert-asteikkoa (ei lainkaan - paljon).

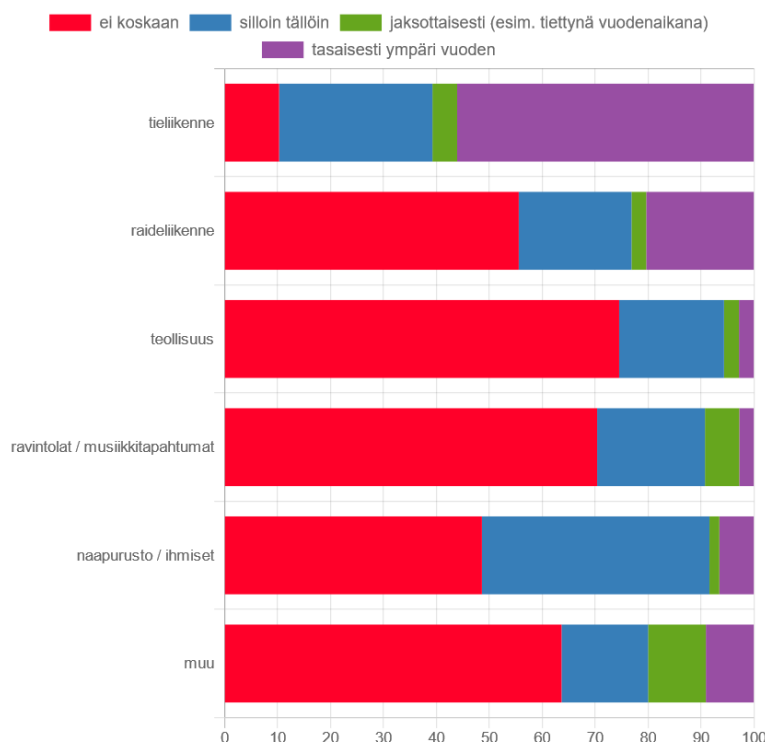
Vastauksista voidaan nähdä, että eniten häiritsevää melua aiheuttaa tieliikenne. Paljon-määritelmän osuus oli myös tieliikenteen osalta selvästi suurempi kuin muissa melulähteissä. Naapurusto / ihmiset aiheuttavat melua toiseksi eniten ja raideliikenne kolmanneksi eniten. Ravintolat / musiikkitapahtumat ja teollisuus aiheuttavat melko vähän häiritsevää melua.

Kohdan muu valinneet toivat esiin avoimissa vastauksissaan mopojen ”kiihdytyskisa”, eläimet (erityisesti koirien haukunta, linnut), rakennustyömaat, nuorisoporukat, tavaroiden lastauksesta tulevat äänet, urheilukentän tapahtumat, laskettelukeskus, lentoliikenne, moottoriradat, kirkko ja ampumarata.

Kuva 23 Melua aiheuttavat tekijät

Kyselyssä pyydettiin vastaajaa määrittelemään kuinka usein edellä mainitut tekijät aiheuttavat vuositasolla melua. Kysymyksessä käytettiin neliportaista Likert-asteikkoa (ei koskaan – tasaisesti ympäri vuoden). Vastauksista nähdään, että tie- ja raideliikenne aiheuttavat eniten tasaisesti ympäri vuoden melua. Teollisuudesta, ravintoloista / musiikkitapahtumista sekä naapurustosta / ihmisistä aiheutuu melua enimmäkseen silloin tällöin.

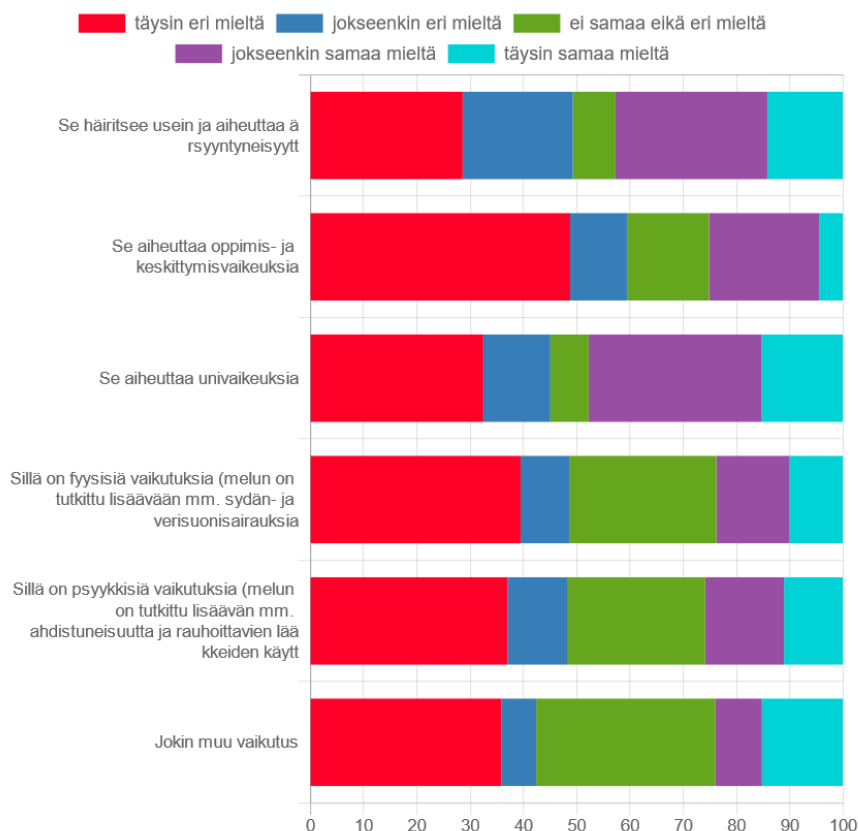

Kuva 24 Melun esiintyminen vuositasona

3.5 Melun vaikutukset elämään

Kyselyssä kartoitettiin, millaisia vaikutuksia asuinalueen melulla on ollut vastaajien kokemuksen mukaan heidän elämäänsä. Vaikutuksia kysyttiin ärsyntyneisyyteen, oppimis- ja keskittymisvaikeuksiin, univaikeuksiin sekä fyysisiin ja psyykkisiin vaikutuksiin liittyen. Lisäksi vastaaja sai halutessaan valita kohdan ”muu” ja kertoa jonkin muun vaikutuksen elämään. Kysymyksessä käytettiin viisiportaista Likert-asteikkoa (täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä).

Vastauksien mukaan melun koettiin aiheuttavan eniten häiritsevyyttä ja ärsyntyneisyyttä. Toiseksi eniten melun koettiin aiheuttavan univaikeuksia. Kolmantena vaikutuksena nousi esiin oppimis- ja keskittymisvaikeudet. Melulla on tutkittu olevan fyysisiä vaikutuksia, kuten lisääntyneitä sydän- ja verisuonisairauksia. Psyykkisiä vaikutuksia on tutkittu myöskin ja todettu melun lisäävän mm. ahdistuneisuutta ja rauhoittavien lääkkeiden käyttöä. Vastaajista neljännes koki, että melulla on ollut fyysisiä tai psyykkisiä vaikutuksia. Kohdan muu valinneet kertoivat kokemuksiaan muista vaikutuksista ja esiin nousi kommunikointivaikeudet ja ulkona oleskelun estyminen.

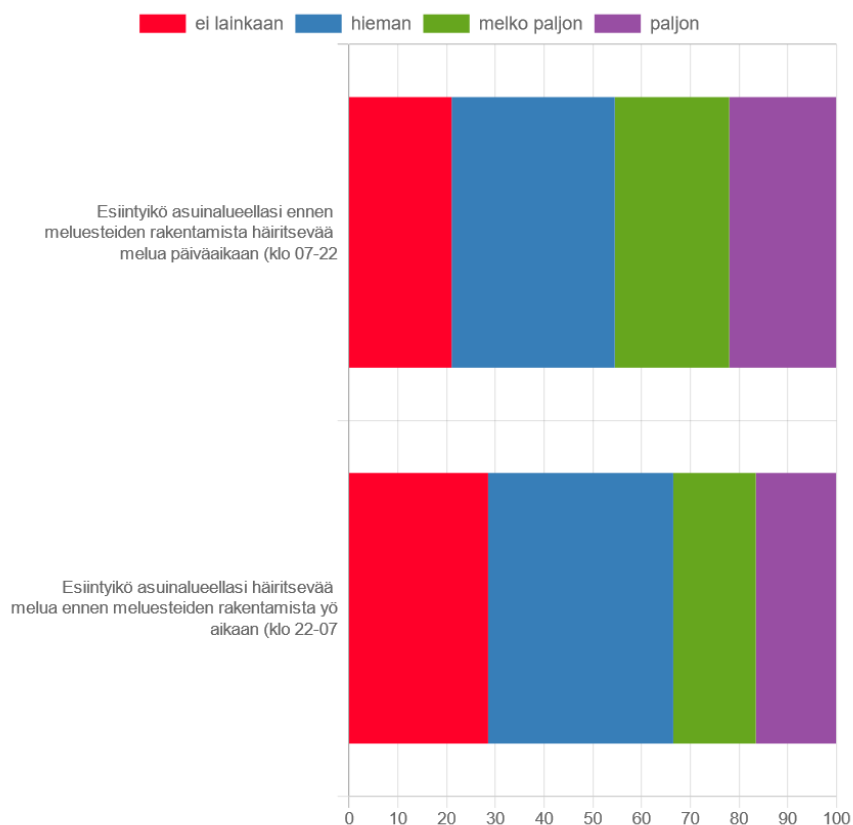

Kuva 25 Melun vaikutukset elämään

3.6 Meluntorjunnan hyödyllisyys

Meluntorjunnan hyödyllisyyttä arvioitaessa kyselyssä kohdistettiin lisäkysymyksiä niille, jotka olivat asuneet samalla asuinalueella ennen asuinalueella tehtyjä meluntorjuntatoimia. Vastaajista 68 henkilöä (61 %) oli asunut samalla asuinalueella myös silloin kun meluntorjuntaa ei ollut vielä tehty.

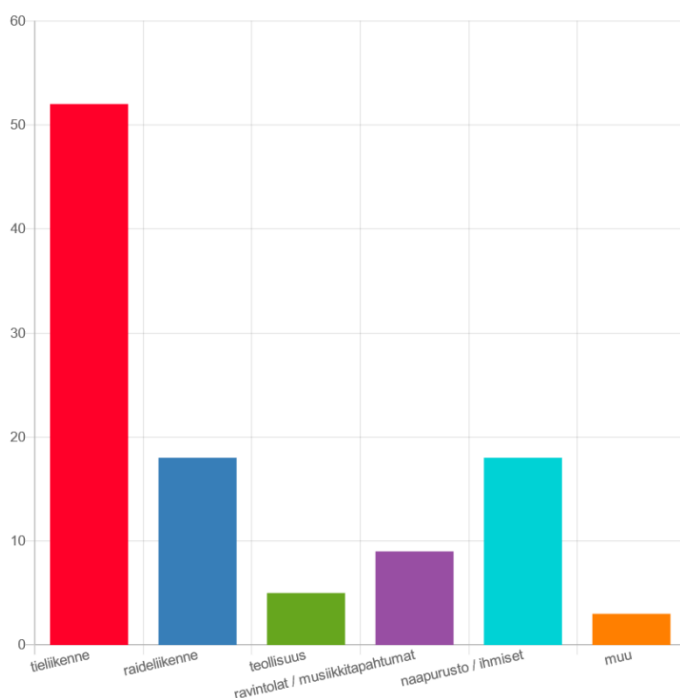
Vastaajista 79 % koki, että asuinalueella esiintyi päiväaikana melua ennen meluntorjuntaa. Vastaajista 71 % koki, että melua esiintyi ennen meluntorjuntaa yöaikana.

Kuva 26 Melun esiintyminen ennen meluntorjuntaa

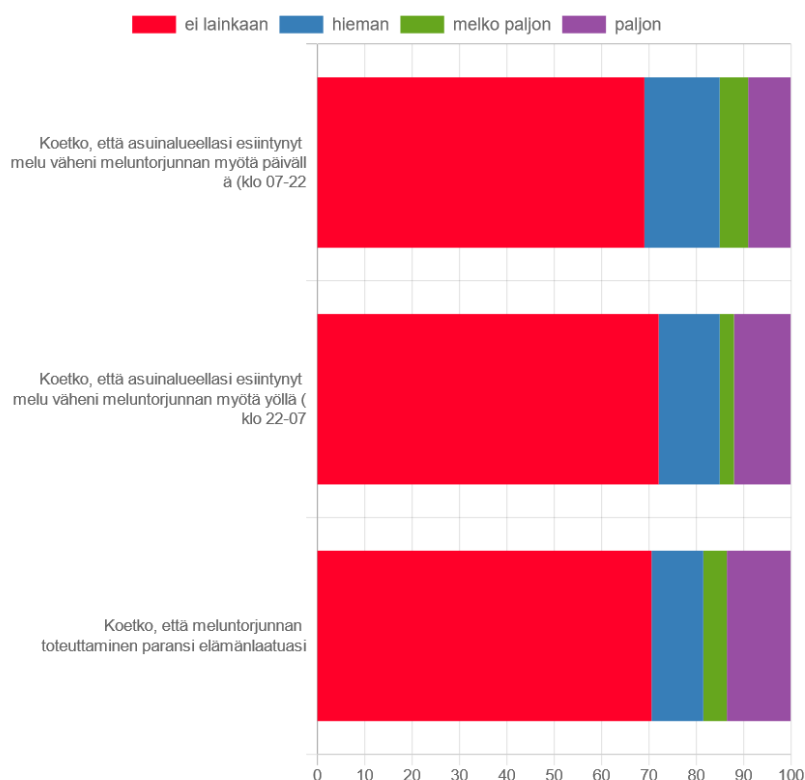
Vastaajia pyydettiin valitsemaan ne tekijät, jotka aiheuttivat eniten melua ennen meluntorjuntatoimien toteuttamista. Melua aiheutti selvästi eniten tieliikenne (52 kpl). Raideliikenne ja naapurusto / ihmiset nousivat vastauksissa

samalle tasolle (18 kpl). Vähiten melua aiheuttivat ravintolat / musiikkitahtumat (9 kpl) ja teollisuus (5 kpl). Kohdan "muu" valitsi kolme vastaajaa.

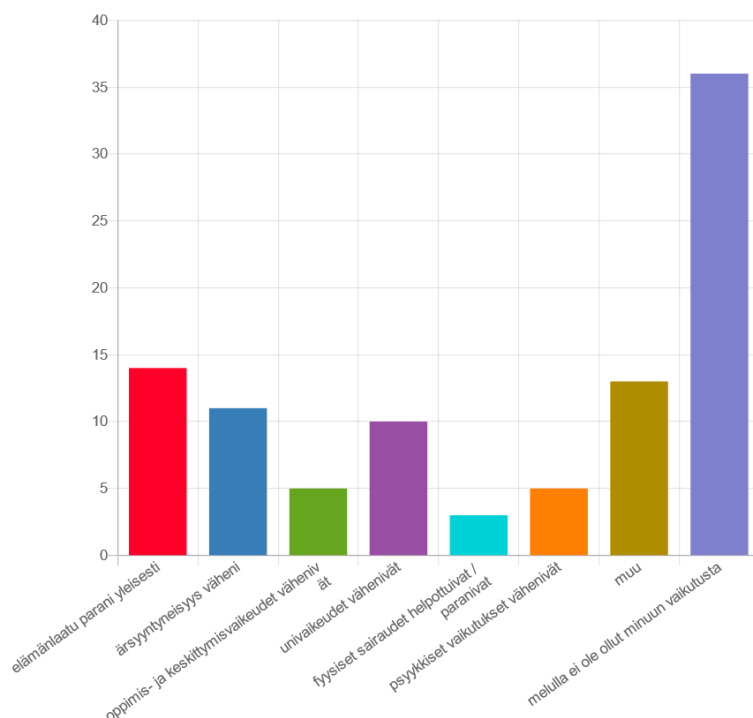
Kuva 27 Ennen meluntorjuntaa melua aiheuttaneet tekijät

Kyselyssä selvitettiin vastaajien kokemuksia siitä, vähenikö asuinalueella esiintynyt melutaso meluntorjunnan myötä päivä- ja yöaikana. Enemmistö vastaajista koki, ettei melu vähentynyt meluntorjunnan myötä. Vastaajista 31 % koki, että melu vähentyi päiväaikana ja 28 % koki, että melu vähentyi yöaikana. Samalla kysyttiin, kokivatko vastaajat meluntorjunnalla olleen elämänlaatua parantavia vaikutuksia. Enemmistö koki, ettei meluntorjunta parantanut elämänlaatua. Vastaajista kuitenkin 29 % koki, että meluntorjunnan myötä elämänlaatu parani.

Kuva 28 Kokemukset meluntorjunnan vaikutuksista melutasoon ja elämänlaatuun

Vastaajia pyydettiin valitsemaan ne elämän osa-alueet, jotka paranivat meluntorjunnan myötä. Suurin osa ilmoitti, ettei meluntorjunnalla ollut vaikutusta itseensä (36 kpl). Vastaajista 14 koki elämänlaadun parantuneen yleisesti, 11 koki ärsyntyneisyyden vähentyneen ja 10 koki univaikeuksien vähentyneen. Viiden vastaajan kokemuksen mukaan oppimis- ja keskittymisvaikeudet vähenivät. Viisi vastaajaa koki, että psyykkiset vaikutukset vähenivät ja kolme vastaajaa koki, että fyysiset sairaudet vähenivät meluntorjunnan myötä. Vastaajista 13 ilmoitti, että jokin muu elämän osa-alue parani.

Kuva 29 Osa-alueet, jotka koettiin parantuneen meluntorjunnan myötä

3.7 Mielenpito melusteista yleisesti

Kaikilta kyselyyn vastanneilta kysyttiin mielenpidettä melusteista esittämällä yleisiä väittämiä niihin liittyen. Väittämissä käytettiin viisiportaista Likert-asteikkoa (täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä).

Kysyttäessä melusteiden sulautumisesta kaupunkimaisemaan, vastasi 54 % että melusteet sulautuivat kaupunkimaisemaan jokseenkin tai erittäin huonosti. Vastaajista 39 % koki, että melusteet sulautuvat kaupunkimaisemaan jokseenkin hyvin tai hyvin. Neutraalin vastauksen antoi 7 %.

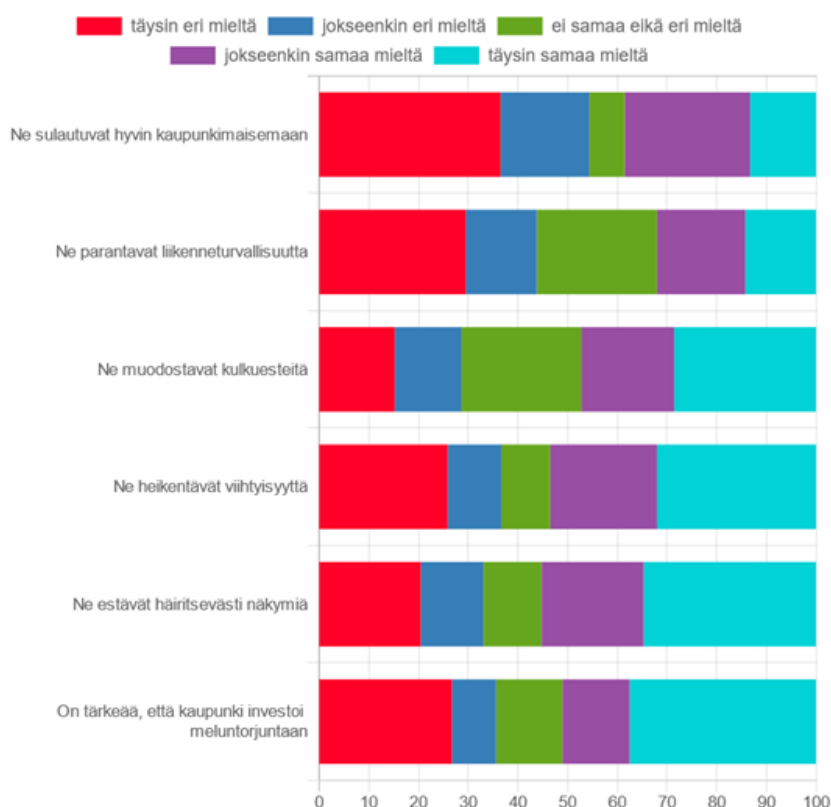
Kyselyssä oli väittämä, jonka mukaan melusteet parantavat liikenneturvallisuutta. Vastaajista 44 % oli jokseenkin tai täysin eri mieltä siitä, että liikenneturvallisuus parantuu niiden myötä. Vastaajista 32 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä, että melusteet parantavat liikenneturvallisuutta. Vastaajista 24 % antoi neutraalin vastauksen.

Kysyttäessä melusteiden muodostavista kulkusteista, vastasi 47 % vastaajista, että melusteet muodostavat kulkusteita. Vastaajista 29 % oli jokseenkin tai täysin eri mieltä, että melusteet muodostaisivat kulkusteita. Neutraalin vastauksen väittämään antoi 24 % vastaajista.

Kyselyssä oli väittämä, jonka mukaan melusteet heikentävät viihtyisyyttä. Vastaajista 53 % oli sitä mieltä, että melusteet heikentävät viihtyisyyttä. Melusteet eivät heikennä viihtyisyyttä 37 %:n mukaan. Vastaajista 10 % antoi neutraalin vastauksen.

Seuraavana väittämänä oli, että melusteet estävät häiritsevästi näkymiä. Vastaajista 55 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämästä. Sen sijaan 33 % vastaajista oli asiasta jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Neutraalin vastauksen antoi 12 % vastaajista.

Viimeinen väittämä koski meluntorjuntaan investoimista. Vastaajista 51 % piti tärkeänä, että kaupunki investoi meluntorjuntaan. Meluntorjuntaan investointi ei ollut tärkeää 36 % vastaajista mielestä. Neutraalin vastauksen antoi 13 % vastaajista.

Kuva 30 Vastaajien mielipiteet melusteista yleisesti

3.8 Avoimet vastaukset

Kyselyssä vastaaja sai halutessaan kertoa mielipiteitään melusta, meluesteistä ja meluntorjunnasta Kouvolassa. Myös sosiaalisessa mediassa oli kyselylinkin julkaisun yhteydessä paljon kommentteja ja tässä koosteessa on huomioitu myös sosiaalisen median kautta tulleita mielipiteitä.

3.8.1 Melu

Suurin osa kommenteista koski tie- ja raideliikennettä. Kaksipyöräisten moottoriajoneuvojen todettiin olevan suurin melunaiheuttaja kesäaikana. Lisäksi ajoneuvot, joista puuttuu äänenvaimentimet aiheuttavat erittäin suuria melutasoja. Harmiteltiin, ettei poliisi eikä muutkaan viranomaiset valvo riittävästi ajoneuvojen määräystenmukaisuutta. Lisäksi toivottiin hidastetöyssyjä hillittämään kaahailuja. Kuusaantien liikennevalojen toivottiin olevan päällä myös öisin, jotta mopojen ja autojen kiihdytysajot vähenisivät.

Tie- ja raideliikenteen lisäksi kommenteissa nousi esiin melua aiheutuvan läheisille asuinalueille Utin lentoliikenteestä, Kuusankosken urheilukentän tapahtumista ja Ekovillan toiminnasta.

Vastauksissa tuotiin esiin myös se näkökanta, että ihmisten tulisi hyväksyä, että kaupunkikeskustoissa on enemmän ääntä ja ihmisten tulisi valita asuinalueensa oman melunsietokykynsä mukaan. Kommenteissa arveltiin myös, että tulevaisuudessa sähköautojen yleistyessä liikennemelu tulee väheneään.

3.8.2 Meluesteet

Meluesteiden suunnittelussa toivottiin kiinnitettävän nykyistä enemmän huomiota niiden esteettisyyteen. Meluvallit koettiin esteettisempinä kuin meluseinät ja erityisesti betoniset melukaiteet koettiin rumiksi. Meluseiniin toivottiin värejä ja yksi vastaaja ehdotti niihin maalattavan taideteoksia kuten Kouvolan keskustan sähkökaappeihinkin. Myös läpinäkyviä meluesteitä toivottiin.

Melusteiden yhteyteen toivottiin istutettavan puita, jotta ne sulautuisivat paremmin kaupunkimaisemaan ja istutukset myös sitoisivat itseensä liikennealueelta tulevaa pölyä.

Melusteiden tuomaa näkymien peittymistä pidettiin sekä hyvänä että huonona puolenä. Osa toivoi laajempia näkymiä ikkunastaan ja osa piti hyvänä, etteivät ulkopuoliset näe tai pääse kulkemaan omalle pihalle. Yksittäisissä vastauksissa oltiin huolissaan myös luonnoneläimille aiheutuvista liikkumisesteistä.

Melusteita toivottiin ylläpidettävän paremmin, jotta ne pysyisivät paremmassa kunnossa ja olisivat esteettisempiä. Kritiikkiä tuli sekä meluseinien että meluvallien kasvillisuuden huonosta hoitamisesta. Toisaalta moni toi esiin kuinka melusteet ovat turhia investointeja ja näin ollen myös niiden ylläpito koettiin turhaksi rahareikäksi.

Kaunisnurmen melusteista annettiin eniten palautetta. Suurimmassa osassa kommentteja kyseenalaistettiin Kaunisnurmen melusteiden tarpeellisuutta. Usea vastaaja harmitteli, että meluseinän kohdalta oli kaadettu puita. Puut olivat aiemmin vaimentaneet melua kerrostalon ylemmissä kerroksissa. Lisäksi harmiteltiin, että pyörätielle ja bussipysäkillä kulkeminen on vaikeutunut meluseinän vuoksi. Meluseinistä ei koettu olevan hyötyä etenkin Sakaristontien kerrostaloille, koska ne sijaitsevat paljon ylempänä. Eräpolun puoleisen melusteiden korottamista toivottiin, jotta siitä olisi enemmän hyötyä myös kerrostalojen ylempiin kerroksiin.

Esiin nousi myös se, että kevyenliikenteen väylältä aiheutuu aiempaa enemmän ääniä Sakaristontien kerrostalojen suuntaan meluseinien vuoksi. Toisaalta ihmeteltiin, miksei Sakaristontien puoleista meluseinää rakennettu Sakaristontien päähän asti.

Talvikunnossapidon vaikeutuminen tuli esiin useammassa vastauksessa. Vastaajien mukaan lumen sulaminen on hidastunut meluaidan viereisellä kevyenliikenteen väylällä ja aiheuttaa keväisin liukkaita. Kevyenliikenteen väylien turvattuus tuli myös esiin hyvin monessa vastauksessa. Etenkin yöaikaan meluseinän takana liikkuminen pelottaa.

Niskalanrannan melukaide koettiin lähiasukkaan mielestä tarpeelliseksi asuin-viihtyvyyden kannalta, koska se on vaimentanut melua ja estää suoraa näkyvyyttä tieltä pihaille. Melukaide on koettu kuitenkin rumaksi, joten se on ikävä näky ikkunasta.

Kymenlaaksontien ja Savitien välissä olevan meluseinän maalaus on asuin-alueen puolella huonossa kunnossa ja vaatisi uuden maalauksen. Vastaja on muutoin melusteeseen tyytyväinen.

3.8.3 Meluntorjunta

Meluntorjuntaan toivottiin kiinnitettävän huomiota jo maan käytön suunnittelussa. Järjestys ei saisi olla sellainen, että ensin asutusalueiden lähelle tuodaan melua aiheuttavia toimintoja ja vasta jälkikäteen suunnitellaan meluntorjuntaa. Näin ollen ei voi taata, että aiemmin hiljainen alue pysyisi hiljaisena. Toivottiin myös, että meluntorjunta olisi tasapuolista vanhoilla ja uusilla asuin-alueilla.

Meluntorjunnasta annettiin jonkun verran kiitosta. Asuin-viihtyvyys on parantunut ja pihalla ja parvekkeella oleskelu mahdollistunut. Useassa kommentissa tuotiin esiin, että melusteet ovat turhia investointeja. Puustoja toivottiin hyödynnettävän meluntorjunnassa. Yksittäiset vastaajat kertoivat asuinalueeltaan kaadettujen puustojen myötä melun lisääntyneen.

Valtatie 6:n viereisille asuinalueille toivottiin meluntorjuntatoimia. Vastaajien mukaan olemassa oleva meluvalli Ravilehdossa on painunut ja Tapiontien suuntaan ei ole lainkaan meluntorjuntaa. Valtatien on koettu aiheuttavan paljon melua. Myös nopeusrajoitusten madaltamista toivottiin.

Meluntorjuntatoimia toivottiin yksittäisissä vastauksissa Kuusankosken urheilukentän ja Ekovillan läheisille asuinalueille. Myös Karjalankadun ja Tasankotien varteen toivottiin meluntorjuntaa.

4 YHTEENVETO

Enemmistö kyselyyn vastanneista asui Kouvolan keskustassa ja sen lähialueilla. Vastaajista enemmistö koki itsensä jossain määrin meluherkäksi. Vastaajista 52 % koki melusteet täysin tai jokseenkin tarpeettomiksi ja 42 % koki melusteet jokseenkin tai hyvin tarpeellisiksi.

Karttamerkinnoissa korostui Kaunisnurmen alueen melusteet. Selvä enemmistö oli merkinnyt kyseiset melusteet tarpeettomiksi, mutta myös hyödyllisten melusteiden merkintöjä oli alueelle tehty. Melusteita toivottiin karttamerkintöjen perusteella mm. Kankarossa Loikalanpellon asuinalueelle sekä Valkealan kirkonkylässä Kalevantien, Rantakylässä Anjalantien ja Keltissä Helsingintien varteen.

Enemmistö vastaajista koki, että asuinalueella esiintyy melua sekä päivällä että yöllä. Eniten häiritsevää melua vastaajien mielestä aiheutti tie -ja raideliikenne sekä naapurusto / ihmiset. Melun koettiin aiheuttavan eniten häiritsevyyttä ja ärsyntyneisyyttä sekä univaikeuksia. Enemmistö vastaajista koki, ettei asuinalueella esiintyvä melu vähentynyt meluntorjunnan myötä eikä meluntorjunta parantanut elämänlaatua.

Melusteiden koettiin sulautuvan huonosti kaupunkimaisemaan ja heikentävät viihtyisyyttä. Enemmistön mukaan melusteet estävät häiritsevästi näkymiä ja muodostavan kulkusteita. Puolet vastaajista piti kuitenkin tärkeänä meluntorjuntaan investoimista.

Avoimissa vastauksissa tuotiin esiin, että meluntorjuntaan tulisi kiinnittää huomiota jo maan käytön suunnittelussa ja meluntorjunnan tulisi olla tasapuolista vanhoilla ja uusilla asuinalueilla. Meluntorjunnasta annettiin jonkun verran kiitosta ja todettiin, että asuinviihtyvyys oli parantunut. Enemmistö kommentoi kuitenkin, että melusteet ovat turhia investointeja. Laittomien ajoneuvojen ja moottoripyörien aiheuttamat meluhaitat tuotiin esiin ja toivottiin hidastetöyssyjä hillitsemään kaahailuja. Näkökantana oli myös se, että ihmisten tulisi hyväksyä kaupunkikeskustoissa esiintyvää ääntä. Melusteiden suunnittelussa toivottiin kiinnitettävän nykyistä enemmän huomiota niiden esteettisyyteen ja nii-

den yhteyteen toivottiin istutettavan kasvillisuutta. Melusteita toivottiin ylläpidettävän paremmin. Kaunisnurmen melusteet nousivat myös avoimissa vastauksissa eniten esiin.

Avoimien vastausten ja sosiaalisessa mediassa olleiden keskustelujen perusteella ilmeni, että aihe herätti melko voimakkaitakin tunteita. Näin ollen ihmisten asenteilla melusteita kohtaan saattaakin olla hyvin paljon vaikutusta myös siihen, miten he melutason kokevat. Mikäli meluste koetaan negatiivisena esimerkiksi sen maisemaa rumentavan vaikutuksen vuoksi, saatetaan myös melusteesta koettu hyöty melutasoon nähden kokea vähäisenä.

Johtopäätöksenä kyselyn vastauksien perusteella voidaan todeta, että kaupunkikeskustoissa tulee pohtia entistä tarkemmin melusteiden tarpeellisuutta ja onko meluntorjunnassa käytettävissä muitakin keinoja. Myöskin melusteiden esteettisyyteen ja kunnossapitoon tulee panostaa, jottei melusteet huonontaisi alueiden viihtyisyyttä. Meluntorjuntaa kehitettäessä onkin tärkeää huomioida ympäristön erityispiirteet. Meluntorjuntatoimia kohdennettaessa tulee myös pyrkiä siihen, että eri asuinalueet olisivat mahdollisimman tasapuolissa asemassa.

Kyselyvastauksien perusteella tulee helposti ristiriita melusteisiin kohdistuneen kritiikin ja meluntorjunnan myönteisten vaikutuksien välillä. Enemmistön mukaan ne ovat turhia, mutta niitä kuitenkin toivotaan useille asuinalueille. Meluntorjunnalla koettiin myös olleen jossain määrin myönteisiä vaikutuksia elämänlaatuun.

Lainsäädäntö velvoittaa suurempien väestökeskittymien osalta tekemään säännöllisesti meluselvitykset ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmat. Näillä toimilla on tarkoitus suojella ihmisiä haitalliselta melulta. Vaikkakaan aina ihmiset eivät itse koe haittaa melutasosta, on melulla kuitenkin tutkittu olevan jopa fyysisiä sairauksia aiheuttava vaikutus. Näin ollen meluntorjunnalla on tärkeä rooli terveyshaittojen ennaltaehkäisyssä.